

YELOD 27^{id} NÜM: 08 GUSTUL 2017 Pads: 69 jü 80

O Volapükaflens valöpo!

Ün gased mula at primobs ad notükön konoti fa el Fritz Reuter: lautan Deutänik. Pemotom tö 'Stavenhagen' in Nolüda-Deutän lofüdik (logolsös kaedi dono) ün yel 1810. No äbinom julan gudik, e bi poso äbinom liman hilepulakluba lölimik, äcödetoy omi kodü "limanam pö klubs letätik, e mayedanof" ad dead ün 1836 – bäldotü yels teldegmäl, ab leigüpo äbenädom omi ad fanäbamapönod kil-degyelik. Pelelivükom ye pos yels vel.

Äprimom ad lautön konotis primo Löpa-Deutänapüko e poso in

dialeg Dona-Deutänapükik di Mäklänburgän, so-das sänsuracifod no äkanon suemön cogavödis krütik oma, kels ätefons dinädis bolitik e sogikis.

Dist vü Löpa- e Dona-Deutänapük binälon in at, das "tonavotükam telid ü Löpa-Deutänapükik" vü 500 e 800 p. Kr. no äje-non in Vöna-Saxänapük, de kel dialegs Nolüda-Deutäna ärigons.

Kludo fikulos igo pro Deutänans ut, kels no

ädaglofons in Nolüda-Deutän, ad suemön dialegi ela Fritz Reuter. Konots oma pätradutons ini püks votik mödik, ab pas ün 1976 id ini Löpa-Deutänapük (el Reuter no idälom atosi).

Tiäd rigik konota, kel papubon in gased obsik, binon: "Wat bi 'ne Aewerraschung 'rute kamen kann" (Löpa-Deutänapüko: *Was bei einer Überraschung herauskommen kann*). Kadäman obsik: 'Igor Wasilewski' ätradutom konoti at me tradutod vemo gudik di 'Esperanto'.

Das juitolsös oni, vipom oles

HPL-L-RS

Zöts tel (IV)

Fa ‘Jean-Pierre Claris de Florian’, tradutod fa kadäman: ‘Igor Wasilewski’

Süfül degid.

Els Argentine, Scapin

Scapin, *kípölo zöti in nam*: Dilekans diabik at ai zögoms jü del lätik...

(*Küpom eli ‘Argentine’ e pladom zöti okik ini pok.*) Ha! Ägolob ebo lü ol, o ‘Argentine’ jönik oba!

Argentine: Id ob binob vemo kotenik, das kolkömob oli. No sevol-li, kis äjenon dü fabin ola?

Scapin: No, kis äjenon-li?

Argentine: ‘Arlequin’ badik et äkünöm ad visitön obi, ab ägetedob omi so, das ämoükob de om desiri ad gekömön.

Scapin: Valikosi älogob, o lädül! ästanob len gul süta, ven äfärmükol fenäti olik no vilölo dalilön omi. Ab spikobsös dö bos, kelos plu nitedon obi! Memol gudiko, kisi äpromol obe poszedelo.

Argentine, *flanio*: Gudö! (*Laodiko*) Si!, ofölob promi obik; ab büo binob vemo kotenik, das kanob notodälo spikotön ko ol. Matikob ad palöfön; kodü atos, o ‘Scapin’ löfik oba, if senäl olik kol ob binon vo stedälilik, spelob, das ovedükol obi läbiki. Danädü steifs gudik jikonömana yunik oba: lädül ‘Rosalbe’ binob liegik e no flagob, das himatan obik i binom somik. Vilob gevön ome ladäli obik e dalaboti lölik oba. Flagob de om te löfi omik. Sagolös üfo obe vemo stedäliko, va löfol obi, e va löfol te obi it.

Scapin: Ha! o lädül! viloböv sevön yulis mögik valik ad lesiön ole, das dü lif lölik oba...

Argentine: Dalilölös! binob mikonfidik; ven älükömol isio, älabol in nam zötüli, keli kälöfiko äklänedol. Fümob, das binon pened de vom.

Scapin: Pened de vom! ob! kanob lesiön oli...

Argentine: Vilob, das givol oni obe; flagob osi. If no, no olabol obi.

Lädül: ‘Violette’ ya etuvof löfani, kel ägivom ofe penedis obik; vilob binön leigo läbik äsä lädül: ‘Violette’.

Scapin: Obinos obe fikulik ad kotenükön oli, bi dü lif lölik oba neai vom epenof obe.

Argentine: Atos binon käfed ad no jonön obe zöti, keli äkipol in nam; e refud olik jonon, das nilud oba binon kuratik.

Scapin: Sio vipoböv, das blufol löfi obik dub dunots fikulikum. Vemo posüpädol, ven ologol, das binos te loterazöt. (*‘Argentine’ fanädof oni.*)

Argentine: Fino labob oni, ed ecütob cütani gretikün menas valik!

(*Vokädölo.*) O ‘Arlequin’! o ‘Arlequin’!

Süfül degbalid.

Els Arlequin, Argentine, Scapin

Arlequin: Kis-li? Kis üfo binon-li? Etifom-li bosì de ol?

Argentine: Nö! o flen obik! güo efanädob zöti olik; ekö! binon is. Nu binol liegikum se obs bofik, ed ob paliegükob fa ol. Ed ol, o söl: ‘Scapin’! kel äkredol ad cütön obi, e keli obo ecütob, meibob oli, das ai so frutiko otivolös, äsä änu ädunol. Ab mutol lärnön ad gudikumo dakipön fruti skila olik. Adyö! obs sunädo omatikobs ed ojuitobs liegi obsik.

Arlequin: O neläbikan! Keliedob ko om. Dalilölöd, o ‘Scapin’!: läd neodof dünani, if vilol, buikumo olasumobs oli.

Argentine: O! tefü atos, lenö! no binom saidiko fiedik. Adyö! o söl ‘Scapin’! Söl ‘Pandolphe’: fat jikonömana obik, ogevegom lü ‘Bergamo’ ünü dels anik. ‘Arlequin’ ed ob usio ovegobs ko om. If labol düneti seimik ad lekonfidön obes, tefü län et, vilöfo ofölobs oni. Ab if desinol ad plöpön pö at, memolöd gudiko, das neföro kanoy säflenükön löfanis, bi ai orekosilons odi negönü utan, kel esäflenükon onis. (*Mogolons.*)

Süfül degtelid.

Scapin, soelik: Atos nemuiko trodon obi: se dalabot obik nosi äriskob, ed äbinos obe mögik ad gaenön mödikosi.

FIN

Kis jenon-la, ven belegivoy eki súpädo (1)

fa 'Fritz Reuter' (petradutöl ini Volapük fa 'Igor Wasilewski'); däsinot donik fa 'Josef Kriehuber' magon lautani; däsinots fovik pämekons fa 'Otto E. Lau'.

Ven kritidatim jönik änilikon, ün tim et kösömiko äbinos domü obs rönam, spikam e bit klänöfik, e klänedam mödik. Ini cem bal löliko äproibos obes: cils < ad nügolön.

Us äseadof motül löfik oba kobü jinägans anik ämeköls demü kritidazäl klotemis nulik pro sörs obik e pro obs: hipuls, bi ettimo yäks e blits pro hipuls pämekons nog in dom lönik, e no fa skrädans vogädik. – Semikna äkösömoy ad lüvokön bali u votiki obas iflabülölo logis ota ed ätegolo namis ota medü glufs sakilik.

Somo pädugädon diseinü blufaklotam ini cem piproiböl.

Glufis sakilik inüdugof lemot oba ün tim et, kü ün yel ipasetiköl sör bäldikün oba: 'Lisette' izüdoatof me nams ad түvön, binü bid kisotik stofa juüpil ofik pimekon. "Ö! logoyöd jipuli at!" äsagof lemot obik. "Kiokäfik jijäpan binof!" Stebedölöd, ad atos vilobs pladön stöbi!"

Täno alenükof glufis ofe, e sis tim et no plu alseiman peleadon nügolön ini cem nen glufs sakilik.

Äsä pals äbinons kläniäliks, so id obs: cils < älabobs klänis obsik. – Bü kritid späläböbs gefataimik pädabreikons, ed utos, kelos dü yel bal pikonleton, päsesumon. Täno remam äprimon. – Fat obik nomädiko ägetom de alan obas bemülili snilamalaiga e stibi bal; ibä äsevobs, das üf älegivobsöv onis ün kritid, pögegivonsöv obes tü del nulayelik.

Latikummo sörs oba nomädiko älegivofs ome päri pantufas pibrodöl, kelis neföro ägebom; ibä pos deadam oma ätuvoy päris vel bida somik in ramar oma.

If zuo zian obik: 'Schaening' ägetof nog köbi nulik, e lemotül bonäti nulik ä vamiki, ad kis obs valikans ikeyufobs, äreton nog dil gretikün mona pro motül.

E täno klänediäl vo äprimon, bi dins büo pemäniotöls äbinons vönao-loveiks ä neceinoviks.

Fino, ivedölo fümälik ed iremölo yegi jönik seimik lä yudan: 'Meyer' pö stip kazetik, das ökanoyöv tökön oni – bi dö atos nämöfik pimeibobs –, ägolib labü fred in ladäl obik lü motül oba, ed äsagob: "O motül! ojedob bosì pro ol asä 'julklapp'!" *

Fövot su pad: 76

* Vöd at rigiko Svedänapükik malon legivoti ini cem pajedöli pos nokam laodik len yan.

EL “DA-”: FOYÜMOT TÖBO DASEIVOVİK (IV)

fa vicifal: ‘Daniil Morozof’

Ma vödabuks, värb *damufükön* (‘to break in, to train’) kösömo muton reigülön me yegod: “jevod” (i ba “tood”-li?). Värb *lemufükön* sinifon eli ‘to shake, to toss’ (lemufükön kapi, bimi), vöd *mufükön* tefon mufi ut, pö kel din no pafeaplodon (sam: “salig bäldik ämufükön tuigis oka in vien”).

Värb *danünatemön* (sevabo: “nünatemön medini”) sa defomots ona tefons lekäli patik, sevabo: *danünatemam* (‘inhalation’), *danünatemamapararat* (‘inhaler’), *danünatemamastitod* (‘inhalatorium’).

Stabavöd *dareig* no tefon nämädi, boliti, reiganefi ni sümikosi alseimik. Sams: “in zif et fred gretik ädareigon” (duns paostolanas: VIII, 8); “sinod edareigon ed ekodon deadi” (pened de ‘Paulus’ elanes di ‘Roma’: V, 21); “püd Kristusa dareigonöd in ladäls olsik!” (pened de ‘Paulus’ elanes di ‘Colossae’: III, 15); “Nog ai krig fovon ad dareigön vemiko bevü palets nämädik tel”; “vamots dareigons mö grads pu –157”; “teläl ädareigon in Vpavol”.

Vöd *dasaman* kanon patradutön as el ‘epitome, paragon, model man, role model’, ed el *dasamik* as ‘exemplary, model, perfect’.

Vöds: *dasevädükam*, *dasevädükön* (tefädo els ‘revelation, to reveal’) tefons reli.

Vöds: *dasnur*, *dasnurön* kaladon toni baltonik motora, samo flitömamotora, e värb *snurön* (‘to curr, to purr’) tefon kati.

Värb *taetön* tefon notodotis senälas difik, ed el *dataetön* (= ‘to mortify (flesh), to restrain’) labon sinifi relik, as sam: “ägebädons ön mod tio kritik dataeti ud oknoädi” (is subsat “dataet” kanon patradutön as els ‘asceticism, austerity’).

Värb *datanön* (= ‘to lash, to tie down’) sa defomots oka tefon tami fimik yegas (fledi, päkemi, sailis) medü lefads u jains.

Vöd *davog* (= ‘boom, state of being in vogue / highly coveted’) binon fom pevemüköl ela “vog”.

El *dayagön* tefon yagi metaforik. Pö yag sukoy nimis, ven dayagoy, tän u pöjutoy meni, u steifoy ad rivön zeili seimik. Sams: “Prem gretik pilofon pro utan, kel öplöponöv ad gleipön mani lifik u deadiki, e do ädayagoy jenöfiko omi, äsevom ai ad skeapön”; “...dayagob zeili ad dagetön premi sülik” (pened de ‘Paulus’ elanes di ‘Philippi’: III, 14); “Vitolöd desiris yunöfik, dayagolöd gidi, lekredi, löfi, püdi ko utans, kels lüvokons Söli se ladäl klinik!” (pened telid de ‘Paulus’ ele ‘Timotheus’: II, 22).

• Semikna vöd ko foyümot pabejäföl labon sinifis plu bal ma difüls siämik ela “da-”.

As sam, vöd *daben* labon sinifi sogädik ed uti relik. Balido, el “daben” kanon tefön vipis lezälik pö dinäds calöfik, samo ven sagoy *dabenatosti* (*dabenö! daben! ole! vipobs Volapükafles daben!*). Telido, vöd ot kanon malön beni veütikün ma rel kritik, sevabo savi u benükami lana sekü bevegam *dabenavega*. Sams: “glüg romik, plödü kel daben leno dabinon”; “ibä logs obik elogons daben olik” (gospul ma ‘Lucas’: II, 30); “ebevegons dabenavegi” (duns paostolanas: XXII, 4).

El *leben* balna pegebon pla “daben” in sinif relik, sevabo: “Leplekols utosi, kelosi no sevolts; obs leplekobs utosi, kelosi sevobs; ibä leben binon se yudans” (gospul ma ‘Ioannes’: IV, 22).

Leigüpo ladvärb (suvo as lim koboyümavöda) *lebeno* tefon bosi plitik u benoplöpiki, sevabo: *lebenomotedik* (Linglänapüko: ‘well born’, Rusänapüko: ‘blagorodnorozhdjonnyj’), *lebenosmekik*, *lebenosmelik*.

Värb *daflapön* tefon, balido, flapis mödik lunüpik vemöfik

(Linglänapüko: ‘beating’), äsä pö notodot “daflapön vielio” (sevabo:

‘to beat black and blue’), telido, flapi vemöfik pefidunöl bal, äsä pö tikodayumät “daflapön me gläv”.

Stabavöd *dafom* tefon:

– volfi, bevü votikos medü dugäl, as sam: “dafom koapik, lanöfik e südöfik yunanefa”;

– menodi, gudükumami: “dafomam nämä konömik kontinäna”;

– jafädi bosa nulik, fiduni fomama, datuvi, äsä pö tikodayumäts sököl: “demot ü pöpapenät ädafomikon se hierat ü kultanapenät”; “eplöpom ad dafomön valemapiki jenöfiko geboviki”; “piano se vödapenät tonatapenät mö konsonats 24 ädafomikon”.

Lefom binon vödod gramatik e tefon votükami värbas. I dabinons vöds kuratikum: *sufalefom*, *dunalefom*, *vüamalefom*.

El *dakipön* patraduton as ‘to keep, to preserve’ (*dakipiäl* binon el ‘conservatism’). Balido, *dakip* somik kanon tefön suemodis nedabinotik, äsä pö notodots sököl: *dakipön baläli*, *cali*, *vönao-loveikodi*, *lifi okik*, *vödi* (ninälo, in ladäl), *kuradi*, *titulis* (pö depenam vödema)... Telido, malon stöpädi бүдү cifod efe *dakipi* calöfik pluuneplu lunüpiki, sevabo: “...ivedof jimatan omik ad savön lifi fata okik: feudan bäldik gedaherik, keli söl: ‘Gerfaut’ idakipom in fanäböp demü nefölot smalik” (id äpenoy: “kipedön in fanäböp”); “mans, kels ädakipoms Yesusi” (gospul ma ‘Lucas’: XX, 63).

Värb *kipön* (= ‘to hold’) mödadilo tefon yegis dabinotik, kels kanons pagleipön, as sams: *kipön eki len brad*, *kipön lögädadili vära in nam oka*, *kipön saki*, *kipön häti*, e ret.

“...‘Rupert Kniele’ äplänom lenomis Volapükagramata, kelis men yunik äkanon fasiliko dalärnön lölöfiko e fümiko ünü degtelat läs lafik düpas”; “I ün tumyel 20-id kanoy bo nog vemo dotön, das mens valik Stralopa, Frikopa, Siyopa e Meropa, igo Yuropa olabons-la seimüpo fägi, ad dalärnön pükis tel”; “Vaniko idalärnob in gümnad Linglänapüki e Fransänapüki, Spanyolapüki e Litaliyänapüki; is no äsuemob vödi balik bal”.

Värb *dalilön* labon sinifis tel, sevabo: eli “lilön küpälo” (*dalilön toni, dalilön tidani*) ed eli “lilön löliko nunädi calöfik” (*dalilön büdi*). Subsat *dalilan* kanon malön spionani efe utani, kel muton bai cal oka dalilön kläno.

Värb *lelilön* sinifon eli “lilön jü fin, lilön löliko, dagetön nüni u seivön bosi pö lilam”. Sams: “Kobanef älelilon ko lied gretik atosì”; “Ven reg : ‘Herodes’ älelilom atosì, äfäkkikom...” (gospul ma ‘Matthaeus’: II, 3). El *lelilam* binon el ‘perception’.

Värb *dalogön* labon sinifis kil: balido, eli “logön löliko” (sam: “dajonäd pädalogon”); telido, eli “logön bai cal oka ü calöfo” (‘to inspect’); kilido, eli “logön küpälo ä lunüpo”. Ekö! vöds votik ko stabavöd ot: *dalogan* (‘sorter, quality inspector / examiner’ pö pro-dam), *dalogal* (‘inspector’), *dalogam* (‘inspection’), *dalogamatäv* (‘inspection tour’), *dalogamabür* (‘inspectorate’). Värb *lelogön* sinifon eli “sienön me logam” u “logön küpälo”, as sam: “Kelos ädabinon de prim, kelosi elilobs, kelosi elogobs me logs obsik, kelosi elelogobs e nams obsik edoatons” (pened balid de ‘Ioannes’: I, 1); “Ven nu reg änükömom ad lelogön lotanis lenseatöl, älogom us meni, kel no ilenükon matedaklotemi” (gospul ma ‘Matthaeus’: XXII, 11).

Stabavöd *damüt* labon sinifis tel. Balido, sinifon müti vemik, as sam: “Ab i täno nog ädamütob obi, e no ämufob” (leigodolsös vödemadiledi rigädik ot, sevabo se el “Lad trätik” fa hiel ‘Edgar A. Poe’: ‘But even yet I refrained and kept still’). Telido, labon sinifi metaforik, kel no tefon meni, sevabo: “damüt katastrofas”, “säkäd yufapüka valemik podamüton fifümiko me mod seimik”.

Värb *dasäkön* tefon u vestigüli staböfik jü in pats smalikün, u jenädi calöfik, samo ven dasäkoy krimani, krigafanäbi, ... I dabinon vöd: *krodadasäkam* (sevabo: ‘cross-examination’).

Stabavöd *dasev* semikna tefon noli lölöfik ä suvo klänöfiki, sevabo: “dasev tefü müster Kristusa” (pened de ‘Paulus’ elanes di ‘Ephesus’: III, 4); “bi no edasevol timi, ün kel God evisitom oli” (gospul ma ‘Lucas’: XIX, 44; pö jenet at värb pabejäföl sümon ad el “seivön”). Ye mödadilo tefon lecedi calöfik u lobüli, as sam: “podasevon as yufapük valemik”; “dasevön eki as cif”; “kongred no pädasevon fa om”.

Äsä sams ejonülons, foyümot “da-” mödadilo malon, das vöd nemon dini pato veütiki u flunilabiki (samo calöfiki, löpikumi pö pladätem titulas).

Semikna el “da-” malon jenöfi, dabini (sams: dabinön, davedön). I malon fiduni.

Foyümot ot i malon kurati stuma seimik. Kobü nem röletana el “da-” malon bäldoti vemikum. Binos nitedik, das pö jenets sümik foyümot “le-” kanon sinifön regöfi, samo el “leson” binon plin, ab no posson. Nesuvo el “da-” tefon gretoti (*dalekop, dafän*).

If el “da-” malon vemöfi duna u senäla, suvo binos fikulik ad distidön ma siäm vödi somik ed uti votik, kel diston te me foyümot siämaröletik efe “le-” (*dadredäl, ledredäl; dadesirön, ledesirön*).

Semikna el “da-” jäfidon as foyümot stülik, sevabo no koedon davedön suemodi nulik, no votükon sinifi vöda rigik efe nen foyümot (*damidunan, damistom*).

Foyümot ot suvo votükon räyuni yegädik vöda. Defomamavöds ko el “da-” suvo dutons lü jäfüdavödedes (bolitik, biologik, Godavik). Pö jenets mödik vöd Volapükik nen foyümot baiädon ko vöd ömik natapüka semik, e vöd Volapükik labü el “da-” ko vöd ot natapüka in sinif nevoik ä metaforik (*dayagön, dakosäd, daglof*). Cedü ob, mög ad “metaforükön” gebi vöda medü el “da-” obinon vemo veütik pro volf Volapüka. ■

Kis jenon-la, ven belegivoy eki süpädo (1) – Fövot de pad: 72

Äkösömof ad gesagön: "Te no sagölöd, kis atos binon."

"Nö!" äsagob, "lü nek ospikob dö atos, ab te ole vilob säklänädön osi; binos din at u et."

Benö! Äbäldikumob ed älärnob ad seilön. Kludo äbinölo mö naed balid ün kritidatim as gümnanan in dom fata obik, äbinob so kläne-diälik tefü legivot oba, das igo ziom obik: 'Matthies' no äseivom oni.

Ye ebo ven äjäfob me nüpakam ägebölo snilamalaigi, lefadi e papüri mödikumis, kas dinäd lölik ävöladon, änükömom ed äsäkom: "Kisi labol-li us?"

Ab ob äfägob ad seilön, ed äsagob: "Nosi!"

"O! nosi-li?" äsäkom, "ab ga logob, das labol bosu us!"

Ädönusagob: "Atosi no nedol sevön!"

"Binon-li atos gesag plütik lü ziom olik?" Ed eköl ägetob flapi sui cüg.

Pälenofölo älöbunob, bi äbinob kilidkladan in gümnad; ed äsäkob, va äsevedom dö atos. Ägesagom: "Liedo sevedob, das binol nog hipul vemo stupik, ab ye ifi binolöv löpikün in jul lölik, leadobsöd laidulön stadi jünüik vü obs bofik.

Benö! kluo äzunob ed ävutob, bi dese hijäpanil deglulyelik somik nesaludan suvo ya vemo tipiko kösömom ad süsteigön honis okik.

Ziom obik äbinom men, keli badöfil pülik no ätupon, ab pö dinäd fefik äbinos "badik ad fidön kobo celis".* Kluo ägetirob honis.

"Benö!" dönu asäkom takediko: "Kisi üfo labol-li?"

"O ziom!" äsagob, "atosi no osagob, bi vilob süpädön me at moti obik e kläniko labükon ofe fredü."

"Dido", äsagom ziom obik, "vilol-li üfo süpädön ofi? Benö! leadolöd üfo obi sagön ole, das dü lif obik pasüpädob lesuvo, ye molegivoböv süpotis valik oba tä pip bal tabaka. Se freds klänik, kelis pösods votik labükons obes, suvo pajafons lieds veratik u nemuiko glif mödik e fav.

Nepliti kiömödik ga älabob tefü zian olik: 'Schaening'? Äsevob, das of, no ädalabölo bokili, ai äsumof snüfatabaki dese düd papürük. Kluo dü hitüpamaketa epasetiköl äsludob ad kläno labükon ofe fredü, ed älegivob ofe snüfatabakiäri plitülik.

Fredükam ye vemo badiko änebenikon pro ob, bi äjedof yegi et äl kap obik, ed äsagof, das äbinob jäpan baldik ä mu neplütik.

E nu, o son obik! Kiojönik äbinon süpäd ün yel epasetiköl, ven älabobs loterami gretik pro lubegans, pö kel ägaenob spulaluibi, mot olik trikaluhäti jönik labü kvat goldakölik, läd: 'Boldten' monitabliti, e söl pastan tülageli smalik!"

"Ab, o ziom!" äsagob, "ün kritidatim binos ga kösömot, e dins neplitik e kofuds somik no kanons jenön." — "No kredolöd osi", ägesagom. "Seidolöd oli! Tidodi ya ebüogetol. Nu vilob konön ole konoti:

* Fraseod Deutänik, kel malon, das ek binon pösod, ko kel fikulos ad kosädön.

Ven bü yels mödik älödob dü tim anik tö 'Parchim', ün tim et älifom nog in 'Güstrow' söl konsälal: 'Zarnekow' ko jimatän e daut omiks, e kons i lüsör omik älödofo.

Ün göd alik, keli God in sül äleadom jenön, voms kil vü düp: 11 e zedel spato ävabofs me yagavab smalik labü mädabam travärik.

Föfo bökan äseadom su bamil säskrubovik smalik. Pödo su bams äseadofs läd konsälal ko lüsör, e daut ävabof su mädabam travärik.

Ün del semik – brefüpo bü kritid – bökan änügom: "O söl konsälal!" äsagom, "dü neit ämotifoy se vab obsik böki."

Klue söl konsälal: 'Zarnekow' äblasfämölo ädugolom mo e ge da cem ed äzunom. Ebo ven äjäfom me atos ma fäg okik, älüvabom foi yan lüblod omik: söl konsälal: 'Darius' se 'Parchim'.

Dü ettim elans di 'Parchim' äbuükons konsälalis bäldota madik ä sapafulika, ya gedaherikis, e te kol söl konsälal: 'Darius' ädälälöy dö luduns cogik anik, bi äbinom nog 'Supernumerarius' *.

Atos äbinom ya sis yels teldegkil, ed ikanomöv nu piano stopedön ad dunön jäpis, ab ätikom: "Ad kis binosöv-li frutik? Glato pledob rouli konsälala; kikodo üfo nejönükön-li logodi gudik oba dub logodajästs stümabik?"

Klue äläidunom dinili jäpik seimik frutidü votikans.

Ye no konsälöböv seimane ad lucogedön frutidü om, bi täno äkösömom ad logädükön diniti konsälalik oka, ed utos, kelos ädefon pö om dinü lestümab omik, löliko päplaädon dub sidin oma.

Lükömölo ini cem söl konsälal: 'Darius' äbinom vemo lefredik demü kolköm, e söl konsälal: 'Zarnekow' vemo favik demü dinäd bökik, e ven voms äkömofs, tän äbinos lafo fred kodü dönulogam bloda, e lafo glum kodü nelogam böka.

Pämütoy ad finidön spatavabamis – bökan no äkanom ga seadön – e, das ävabom-la kobü daut su mädabam travärik, no äbinos ga gidöfik.

* 'Supernumerarius': Titul at ämalon eki, kel äpreparom ad vedön calal. Suvo ädunodom caliko, ab no älabom diniti e mesedi calala, bi num otanas äbinon miedik. Sekü kod at ämutom stebedön, jüs calal dabinik ünecalikom ud üdeadom. Ettimo igo no ägetom mesedi.

Atosi nu dü tim anik äbepikoy, e fino valikans ägolons kobo ad lelogön topi, kö föfabam büäto ibinon. I konsälal: 'Darius' äküpedom oni vemo kälöfiko e ninälo äblöfädöm, das atos ba öbino-növ-la legivot kritidik jönik pro sör oka. Das ga önedom vegön lü 'Rostock' tefü cödäd gretik oka, e das täno id ökanom-la leigüpo bejäfön dini böfik.

Pos säned konsälals di 'Güstrow' e di 'Parchim' äseadoms kobo e vemo veütiko äspikoms dö dinäds zifis teföls.

Fövot ofovon.

Kadäman: 'Zhang Yutong' ämobom, das ösötobs labön vödis flukas anik mödadilo in topäds vütropik glofölas, kelis fats Volapüka dilo no nog äsevoms.

Slud kadäma dö vöds flukas anik

dimokarp – 'longan, Longan, ojo de dragón - *Dimocarpis longan*';

drakafluk – 'dragon fruit, Drachenfrucht, fruta del dragón' - *sots anik ela 'Hylocereus*;

duriod – 'durian, Durian, el durián - *Durio zibethinus*;

kivid – 'kiwifruit, Kiwi, el kiwi - *Actinidia deliciosa*;

mangod – 'mango, Mango, el mango - *Mangifera indica*;

mangost – 'mangosteen, Mangostan, mangostán - *Garcinia mangostana*;

papay – 'papaya, Papaya, papaya - *Carica papaya*;

rambut – 'rambutan, Rambutan, rambután - *Nephelium lappaceum*;

stelafluk – 'star fruit, Sternfrucht, fruta de estrella - *Averrhoa carambola*;

vatamelun – 'water melon, Wassermelone, melón de agua - *Citrullus lanatus*;

Yafeänapod – 'Java apple, Javaapfel, pumarosa - *Syzygium samarangense*'.

Vöds sököl ya epubons in vödaliseds fa el Ralph Midgley:

licid – 'lychee, Litschi, el lichi - *Litchi chinensis*;

plakmin – 'kaki, Kaki, caqui' - *Diospyros kaki*'; vöd: *kakid < bo binonöv bevünetikum, ab ya büo ilabobs eli "plakmin" se Fransänapük: 'plaquemine';

tomat – 'tomato, Tomate, el tomate - *Solanum lucopersicum*;

vöd: *podor, kel i dabinon us e sinifon otosi, panezepon. ■

Klotem karasiuta (II)

fa ‚Dazai Osamu‘, tradutod fa kadāman: ‚Danny Zhang‘

Dilād: II

De ‚doyō*‘ florüpa jü ut fluküpa, ai binos solöfik. Sus el ‚Mahage-yama‘ pianiko smok löpikon, ed igo fagao kanoy logön osi – bi ün tim at piäfs dabinöl in bims fasilükons filami boadas, klu i kolatimekans jäfikons.

Dabinons domils za deg su lubel at – bal onas äbinon nilü vatafal e fagü votiks. Domilasöl no äbinom lomädik, e jipul in tiedöp, nemü ‚Suwa‘, efe äbinof daut söla – bofans älifons us dü yel lölik. Ven ‚Suwa‘ älabof lifayelis degkil, lä vatafal fat ofik äregulom me boads e jugäds tiedöpi, in kel päpladons sodadavat, biskits salöfik, daifets, e zibils votasotik.

Suno öbinos hitüp, e fuläds visitanas lü lubel ya ipubons. Algödo fat änüpladom dinis valasotik ini bäset, ed äkepolom oni lü tiedöp. ‚Suwa‘ äsökof omi, stepölo nüdafuto. Fat ye änedom sunädo gekömön lü domil ad filükön boadis, e ‚Suwa‘ täno äblibof in tiedöp go soelo. Sosuvä älogof kömi visitanas, övokädo laodiko: „Kömolsös ninio e takädolsös boso, plidö!” – somo fat okik ibüdülom ofe. Too vög so jönik jiela ‚Suwa‘ no ätuikon tefü lemür vatafala, e visitan nonik igo ägülogon ofi. Kludo dü del lölik ägetof yenazimis te tio luldegis.

Soaro fat ägekömom de kolatadomil löliko blägiko ad domiogolon ko ‚Suwa‘.

„Kisi eselol-li?” — „Nosi.” — „Ö! ö!”

Tisagölo lindifiko, fat älöpiologom lü vatafal. Täno, bofans ägepladons dinis ini bäset, ed ägekömons lü kolatadomil oni kepolölo.

Ai dönu ijenos somo, jüs äfrodos.

Ifi te ‚Suwa‘ – soelo – äblibof in tiedöp, no änedoy kudön – pimotof in lubel ebo at, e leno ämögös, das ötridof-la klifi brekik, ud öfalof-la ini vat. If äbinos solöfik, ‚Suwa‘ äsvimof nüdiko in vat, ab no fagio. Sotefä ituvof visitanis, äröbülof heremi brefik redilik, ed ävokädo: „Kömolsös e takädolsös boso, plidö!”

If äreinos, ‚Suwa‘ äslipof su jugäd lä gul tiedöpa. Sus tiedöp äglofon bim gretik. Bledem densitik äsüikon love nuf, fomölo reina-nufüli mu gudiküni.

Büiko ‚Suwa‘ ai ilogedof fagao vatafali nenropiko sturöli, ed icedof, das ün del semik vat üstopedon ad flumön, bi vat ya somo mödik iflumon donio.

Fövot ofovon.

* ‚doyō‘: del degjölid bü prim säsuma alik.

